

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.
Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:
DR. FRANCISZY LAJOS.
 Társ-szerkesztő:
DR. KASZALA JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 13. sz.
Hirdetési árak: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fillér. Többszöri közlésnél árkedvezmény.
 Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fill.

Jogéleti mozgalmak.

Nyitra, febr. 9.

Az ügyvédjelöltekre vonatkozó javaslatnak az országgyűlésen való tárgyalása alatt a kormány két olyan kérdésben foglalt állást, melyek a jogász köröket élenként érdeklik és régóta foglalkoztatják.

Az egyik az *egységes ügyvédi és bírói képzés*. Az igazságügyminiszter szükségesnek jelentette ki azt, hogy a jelenlegi rendszer, az ügyvédi és bírói képzésnek eltérő módja megszűnjék s a jogi életnek ez a két szerve, az ügyvédi és bírói kar egyenlő kvalifikációval bírjon.

Tagadhatatlan, hogy vannak ennek az álláspontnak elméleti és gyakorlati előnyei is. Elméleti szempontból jogos kívánság az, hogy a bíró, a ki a jogelveket alkalmazza, a ki az összes emberi viszonyokat érintő kérdésekben ítélkezik, a kinek kezében a polgárok vagyona, erkölcsi java és élete felett rendelkező hatalom van, legalább is azon a fokán álljon a jogi képzésnek, a melyen áll az ügyvéd, a ki a jogelvek alkalmazását, a polgárok érdekeit érintő és eldöntő bírói ítéleteket kéri.

A törvény a bírónak magasabb tekintélyt kölcsönöz, a közéleti felfogás és a gyakorlat is a bírót olyan polera emeli, a melyre a jogkereső közönség és annak képviselője az ügyvéd a dolog természeténél fogva nem emelkedhetik fel. Mi sem természetesebb és jogosabb tehát, mint az a kívánság, hogy a bíró jogi képzése mindazokon a fokokon keresztül menjen, a melyeket a törvény a közönség képviselője, az ügyvédtől megkövetel.

Gyakorlati szempontból pedig az lenne az egyenlő képzés előnye, hogy az ügyvédi gyakorlattal rendelkező bíró a jogszabályoknak az élettel érintkező oldalát alaposabban ismerné meg s a jogelvek alkalmazásának kihatásait, a mennyiben azoknak mérlegelését a törvény szelleme is kívánja, a törvény betűje pedig megengedi, szélesebb látószögéből ítélne meg.

Hogy a bírói szervezet a jelenlegi rendszer mellett is az elméleti és gyakorlati jogismeret kellő mértékével rendelkezik, azt nem lehet kétségbe vonni, de nincs olyan testület, melynek rátermettségét a korviszonyok szükségletei szerint fokozni, fejleszteni nem lehetne és nem kellene. A

bírói karra vonatkozólag ezt a korszerű fejlesztést a jogászörök az egységes bírói és ügyvédi képzéstől várják. Erre nézve ezekben a körökben nagy egyértelműség uralkodik.

A másik, még kiválóbban korszerű kérdés, mely a parlament vitája alatt felmerült és melyre nézve a kormány ugyancsak állást foglalt, az ügyvédi kar *zárt száma*, numerus claususa. Ha az ügyvédek többsége — mondotta az igazságügyminiszter — a létfenntartás érdekében a zárt számot szükségesnek találná, ő kész lenne ahoz hozzájárulni.

Csakhogy ezen kérdés tekintetében már korántsem tapasztalható a jogászok körében olyan egyértelműség, a minővel a miniszternek a bírói képzésre vonatkozó nézete találkozott. Innét van, hogy Székelynek fentebb említett kijelentése élenk ellenmondást váltott ki az ország közvéleményének mindazon köréből, melyek a jogélet kérdéseivel, jelesen az ügyvédi kérdésnek orvoslást sürgető jelenségeivel foglalkoznak.

A létszámbeli szaporodás az ügyvédi pályán már régen túlszűfolttságot idézett elő és nagy azoknak az ügyvédeknek a száma, a kiket az ügyvédi

„A NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCAJA.

Hitetlenek.

*Az Istenháza mindig állni fog,
 Míg lesz az ember előtt egy titok,
 Amelynek egyéb megfajtsa nincsen.
 Csak Ő, az Isten!*

*A költészet, a dal örökre él,
 Míg az ember, hisz, szeret és remél,
 Míg lesz a szívben bánat, mely megengyhül,
 Ha dallá esendül!*

*— Hitünk, dalunk, eszményünk csillaga:
 Világítónk, sok sivar éjszaka,
 Bolond mind, aki ezek ellen fordul,
 E földi sorbul!*

Szabolcska Mihály.

Jön a víz!

Irta: Farkas Emód.

Korhad, vén szomorufüz törzsén ült az aggastyán.

Várt valakit, vagy rettegve gondolt valamire, mert sovány, beesett, pergamen arcán ideges remegés futott végig s gyakran egész

testében összerándult. Nem messze tőle a Duna hőmpölygette zugva kavargó, sárga hullámain. A folyó medre kiszélesedett. A parti kavicsok fölött tajtékos habok verődtek össze, dobálva, harapdálva egymást, majd szerető gyöngédséggel egymásba omolva. A szél egyre harsogóbb riadással pattogtatta szilajul suhogtatott korbácsát. A hullámok felrohantak, mint domboldalra, a riadozó gyermekcsereg, majd ismét lefutottak, mély völgyeket hasítva a folyam ágyában.

A víz szemlátomást nőtt, habos taraja duzzadt, szélesedett s majd mint egy óriás kigyó nyújtózott ki, majd mint egy hernyó húzódtott össze. A lankás part kiálló kavicsait, beiszapolt sziklaköveit egymásután nyelte el a növekvő áradat.

Az aggastyán szeme mozdulatlanul tapadt rá, pupillája kitégült s olyan tűz villant föl benne, mint az esőtől vert pásztortűz.

Iszonyú kín és keserű vád hörgött a hangjában. A Duna felé szaladt, de hirtelen megállt és riadtan hátrált. Lábai remegtek, mint a meghajtott paripáé. Arcán vörös lázfoltok ütöttek ki, amiknek a szegélye sárga volt és szemében a düh és félelem birkóztak egymással.

Néhány pillanatig mozdulatlanul állott,

majd nyers, állati üvöltéssel fordult meg és Lacháza felé rohant. Lábai meg-megrogytak. A melle besüppedt, a válla előre bukkott, de lihegve, fuja, fuldokolva rohant tovább. Mikor az első házakhoz ért, megföggött egy akácea törzsében és levegő után kapkodva harsogta:

— Jön a víz!

Iszonyat és rettegés nyöszörgött ebben a fuldokló kiáltásban.

Az emberek szánakozó részvétellel mondták:

— Igazán jön, András bácsi?

— Jön, jön, a tulajdon két szememmel láttam, mentsétek meg gyermekeiteket.

Aztán eleresztette az akácea törzsét és tovább rohant.

Igy mondták el az ő történetét.

— A neve Balogh András, — 1876. február 26-ika szomorú emlékü napja Lacházának. Reggel megindult a jégzajlás a Dunán. Délután két órakor megtorlódott a jég s estére már hatalmas jégtáblákat sodort felénk az ár. A nép fáklyákat gyújtott, a férfiak esónakokba ültek és esákllyákkal tördelték a jeget. Majd a gátakat erősítették meg. De az áradat pererről-perere nőtt, a gátakat összezúzta és elsodorta. Egész éjjel kongott a vészharang és pörgött a dob. A nép sirva, jajveszékelve me-

pályára való nagy özönlés a létökben támad meg. Hogy ez azután nem csak az ügyvédek baja, hanem orvoslást igénylő baja hazai jogéletünknek, azzal mindenki tisztában van. Kielégítő jogszolgáltatást csak anyagilag jól rendezett ügyvédi kar végezhet. A kenyér nyomasztó gondjaitól hajtott ügyvéd nem nyújthat teljes garanciát a jogszolgáltatás érdekeinek megóvása iránt.

Az ügyvédi pálya ezen túlszűfolt-ságának nálunk, a hol természetes hajlam és nemzeti hagyomány a jogi pályára vonzza az ifjúság nagy részét, csak a numerus clausus vethetne véget. Azok az aggályok, melyeket ez ellen felhozunk, csak abban a feltevésben merülhetnek fel, hogy a numerus clausus a kormánytól függő kinevezési rendszerrel lenne összekötve, a mi az ügyvédi kar függetlenségét semmisítené meg. Ennek a felfogásnak a miniszter is tápot adott azzal a kijelentésével, hogy a Bach-szisztéma alatt a kormány töltötte be az ügyvédi állásokat, de azért annak a kornak az ügyvédei buzgó előharcosai voltak az ország szabadságának.

Amde éppenséggel nem szükséges az ügyvédi numerus clausust úgy felfogni, mintha az csakis kinevezési rendszer által lenne megvalósítható. A numerus clausus célja a létszám korlátozása, erre pedig senki sem hivatottabb, mint az *ügyvédi kamara*, mely a körzetéhez tartozó ügyvédi székhelyek peres ügyeinek forgalmát legjobban ismeri és a bíróságok statisztikai adatai alapján mindig betekintést nyerhet ezen forgalomnak időről-időre történő változásaiba.

Nem ütközik nehézségbe az, hogy törvény határozza meg azokat a főelveket, melyek szerint a kamarának

a numerus clausus megállapításánál eljárnia kellene. Az ügyvédi létszámra való felvétel pedig az *anciennitás* alapján történék olyképp, hogy valamely ügyvédi székhelyen megüresedett ügyvédi állásba mindig az illető helyen működő legidősebb ügyvédjelölt lépne elő, a kit ettől a jogától csak olyan okok alapján lehetne megfosztani, a melyek általában az ügyvédi diplomától való megfosztást vonják maguk után.

Elméletileg a zárt szám nem olyan tetszetős, mint a pályaszabadság, de az egyéni, a kari és a közérdeknek annyira kedvez, hogy kár volna ezt az egészséges eszmét bármely csillogó, de a gyakorlati életben káros kihatású elméletért elejteni.

Az ügyvédi pályára való túlnagy özönlésnek korlátozása közgazdasági jelentőséggel is bírna, mert a mily mérvben gátoljuk a lateiner pályákra való egészségtelen túdulást, annyiban előmozdítjuk ifjúságunknak térfoglalását a közgazdasági vagy műszaki pályákon, erre pedig hazánknak égető szüksége van.

Wekerle és Berzeviczy. A magyar közélet ezen notabilitásainak a neve úgy kerül egymás mellé a legutóbbi napok társadalmi mozgalmában, mint két forrásból eredő, de egy világító központban találkozó fény sugar. Mind a ketten pohárköszöntőt mondtak két nagy tekintélyű társadalmi kör lakomáján, Wekerle az Országos Kaszinóban, Berzeviczy Albert pedig a Nemzeti Kaszinó Széchenyi-emlékűnépén.

A beszédeknek jelentőségét ad a szóonokok személyi kiváltsága és a hely, ahol azokat elmondották, különös fontosságot és érdekességet kölcsönöz pedig azoknak, az eszméknek az a találkozása, a melybe ezek a beszédek tartalmuknál fogva úgy belesodrótak, mint két folyamnak az árja egy közös mederbe, mint két villamgömbnek szétáradó világossága egy közösen megvilágítandó területnek a síkjára.

Az *önzetlen* hazaszeretet apothéozisa, az

gény ló feje néha fáradtan bukott le. Balogh András ilyenkor lábaival megszorította, biztatóan szólt hozzá és a sovány állat megint tovább uszott. Lábat véresre hasogatták az éles szegélyű jégtáblák. Egyszer már el is merült a feje. A gazda a sörényéhez kapott, de ekkor a fiaszkája kiesett az öléből. Az aszszonyok dermesztő sikoltásban törtek ki. Bennünk, férfiakban is megdermedt a vér.

— És mi történt a fiaszkával?

— Egy jégtáblára bukott. Ez volt a szerencséje. Apja lehajolt és ölébe kapta. És néhány örökkévalóságnak tetsző pillanat múlva észrevettük, hogy a ló már a földön gázol. Közeledett a temető széléhez, amely magasabban feküdt.

— Szóval megmenekültek!

— Uram, — folytatta az orvos, — nincs fogalma arról, milyen örömjongás támadt erre. Mindenki elfeledte, hogy háza összedült, vagyona, jószágá elpusztult. Az egész gyülekezett hálatelt szívvel rebegett hálát az Úrnak.

— De hát akkor miért borult el a Balogh András lelke?

— A kiállott szörnyű izgalmaktól. Mikor dereglyével érte mentünk, sirva ölelte, esőkolta két kis didergő gyermekét.

anyagi érdekek hajszolásától mentes hazafiúi szolgálatra való buzdítás intő és serkentő szava volt mind a két beszéd.

— Az ingyenes szolgáltatásoknak, az ellenérték nélküli pénzszerzésnek elfogadása a nélkül, hogy a pénz eredete vizsgálódás tárgyává tétetnék, már a *műveltebb osztályoknál* is mindinkább lábra kap — mondotta Wekerle. Én majdnem megdöbbenve látom előre törni azt a jogi nézetet, mint hogyha a pénzszerzésnek meg nem engedett módozatai csak a saját részünkre való pénzszerzésben lennének tiltottak, de a mások részére, vagy bizonyos szempontok érvényesítésére való pénzszerzésnek *nincsen tilalomfája*.

Minő élesen domborodik ki ezekből a szavakból annak az iránynak a jellege, mely az ország jelenlegi politikai viszonyai között közéletünk egész területén uralkodik. A mai kormány nem látott tilalomfát maga előtt akkor, midőn a választásokra pénzt kellett szerezni, hogy megteremthesse azt a többséget, mely felett most rendelkezik. A többség meg van, de a tilalomfa meg nem látása mellett szerzett pénz irtózatossá és le nem rázható nyüggévé nehezedik a kormányra és a többségre, mely most akaratnélküli eszköze azoknak a köröknek, melyektől a pénzt beszerzte. Ennél is súlyosabb baj az, hogy a kormány példája felbátorította az anyagi érdekeket hajszoló egzisztenciáknak egész légióját a *tilalomfa-nélküli pénzszerzésre* s ezek üzelmével szemben a kormány teljesen tehetetlen. Egész közéletünk ennél fogva önző érdekek körül csoportosult klikkek befolyása alatt áll, melyeknek a kormány politikája sok vonatkozásban kedvezni kénytelen.

Erre az irányra olvasta rá a magyar tudományos Akadémia elnöke *Berzeviczy* Albert, a kinek nemes alakján csak azt az egy árnyfoltot lehet észrevenni, hogy a mai kormánynak a híve, ha nem is valami nagy támogatója, a következő súlyos tartalmú szavakat:

— Mikor Széchenyi látta, hogy nincs valódi nagyság, csak *önfeloldozással* párosulva, ez arra tanította őt, hogy aki a köznek akar használni, annak első sorban kötelessége önmagáról egészen megfeledkezni. Ismeretes az a felfogása, hogy a *haza legnagyobb tulajának* kell tekinteni azt, a ki a közből eredő hasznokat bitorolja.

Nagy lelki gyönyörűséggel szívjuk magunkba a tiszta erkölcsiségnek azt a friss, üde levegőjét, mely ezekből a beszédekből

— Ne sirassa a házat András gazda, adjon hálát az Istennek, hogy megmenekült, próbáltam vigasztalni.

Balogh zavarosan nézett rám és megrázódva hebegte:

— Jön a víz!

Sziporka.

A mese.

— Mondd csak mama, minden mese úgy kezdődik, hogy: „Volt egyszer...”

— Nem mindig. Gyakran úgy is kezdődik, hogy: „Edes kiesel feleségem, ma két órával tovább maradok a hivatalban.”

Mi fáj az automobilnak?

— Édös apám!

— No mia?

— Fáj annak az ajtónyavala (automobil) masinának az, ha valaki azt a nagy labdáját megszorogatja?

— Má hogyan fájna!

— Hát akkor mér ordít annyira miatta a barom!

Emlék.

— Ha a fiatalokat így táncolni látom mindig a saját ifjúságomra gondolok.

— Bizonyosan jó táncos volt?

— Az nem, de épp így izzadtam.

felénk árad és habár bizonyos, hogy az ilyen közéleti felfogásnak a hirdetése nálunk még igen sokáig a pusztában kiáltónak a szava lesz, mégis örülünk, hogy olyan férfiak is, a kik ha nincsenek is velünk egy táborban a munka, a köztevékenység mezején, mégis a mi ideáljaink becsét, értékét hirdetik s így habár csak közvetve is szolgálatot tesznek a mi céljainknak, szabatosabban szólva, szolgálatot tesznek a haza nagy érdekeinek, a melyeknek csak ilyen tiszta erkölcsi felfogás mellett lehet használni.

A privigyei kerületből.

Privigye, febr. 5.

A munkapárt jelöltje, Rudnay Egyed visszalépésének körülményei eléggé ismeretesek, a tények csoportosítása azonban világot vet a munkapártnak a jelenlegi választási mozgalom alatt kifejtett egész akciójára.

Mikor a privigyei kerület néppártja január hó 14-én a mandátumától olyan brutális eszközökkel megfosztott Bresztyenszky Kálmánt újból jelölté, felszisszent a liberálisok tábora. Hogyan, hát a párt még mindig nem ejtette el Bresztyenszkyt?!

A következő napon már csapatostul vonultak be a teljesen nyugodt és esendes kerületbe a csendőrlégények az ország különböző részeiből, s rövid idő múlva már 160 csendőrszurony izgatta, piszkálta a békés polgárságot.

Minden falu nyakára ráültettek egy tucat csendőrlégényt, naphosszant őrzáratok cirkáltak a községekben, este pedig arra ügyeltek, hogy nincsen-e valaminő gyülekezés a magánházaiban. De minden igyekezet hiába való volt, az izgatottság csak nem akart beállni, a sok csendőr sem volt képes az embereket sodrúkból kihozni, sehol a legkisebb csendezavarás sem történt. Le sem lehet lehet írni, hogy mennyire bosszantotta ez a liberálisokat.

Mert érteni kell ezt a dolgot. A liberális uraknak az kellett volna, hogy zavargások, erőszakosságok törjenek ki, hogy verekedjenek az emberek, közáporral fogadják a munkapárti korteseket. Így azután el lehetett volna kezdeni az üldözést, a bosszút. Kihágási eljárásokkal, bűnügyi feljelentésekkel lehetett volna zaklatni a népet, a minden rangú és rendű fogdmegek elkezdhetők volna működésüket, orgiákat ülhetett volna a hatósági terror.

A jőzön nép azonban mindezzel tisztában volt és nem ült fel az izgatóknak, akik mikor látták, hogy a csendőrséggel nem érnek célt, más eszközökhöz folyamodtak.

Berendelték Privigyére Filberger Gyula volt privigyei ezidő szerint miavai főszolgabíró és Lendler István volt gjadeli, most miavai körjegyzőt korteskedni. Ezeknek több hétig kellett volna a kerületben maradniok.

— No ettől már csak megbokrosodik a nép szenvedélye — mondogatták a munkapárti főkortesek.

De bár a nagyon népszerűtlen embereknek a kerületben való jelenléte eléggé felforralhatta a polgárság véréit, azért mégis a legteljesebb esend és rend uralkodott mindenütt, a nép esodálatos józansága, mérséklete minden izgatási kísérletet megüszít.

A kerületben tehát az volt a helyzet, hogy az adófillérekéből kitartott tisztviselők, az állam pénzéből fizetett csendőrök voltak kirendelve arra, hogy eszközül szolgáljanak a liberális jelölt győzelmének elősegítésére.

A kormányt ez a helyzet nem feszélyezte, de ennek a helyzetnek a parlamentben, az ország színe előtt való szóvátétele a kormány torkára forrasztotta a szót. A belügyminiszter Simonyi-Semadam Sándor, gróf Somsich Tihamér és Szmeccsányi György interpellációira egy betűt sem tudott felelni. Védelmezni a

jogsértő állapotokat nem merete, menteni vagy igazolni a történeteket nem volt lehetséges, nem volt tehát más hátra, mint hogy a munkapárti jelölt visszalépésével a privigyei kerületben a csunya manővernek vége vettesék s így az interpellációkra a gyors és ez esetben a kormányra nézve nagyon jótékony feledésnek leple boritassék.

A kormány hívatta a főispánt és nyomatékosan tudtára adta, hogy feltétlenül tiszta és tisztességes választást óhajt, mert a jelen politikai viszonyok nehézségeit nem akarja egy újabb nyitramegyei rendszer szerinti választás izgalmaival súlyosítani. Ez január 26-án történt. Másnap a főispán Abaffy főbíróit citálta és közölte vele a kormány parancsát. Abaffy ezt rögtön megsürgönyözte a Privigyén összegyűlt híveknek, akiknek harci kedvét ez a sürgöny azonnal lehűtötte. A hősök tehetlenné váltak, Rudnay Egyed fizetett és pakkolt.

Ugyanazon a napon a kortesek is gyűléseztek Privigyén. Mindegyik előterjesztette a számláját, illetőleg a költségelőirányzatát. Volt köztük olyan, aki 270 választónak a behozataláért 60,000 koronát kért. Egy másiknak egyetlenegy község beliferálásiért 30,000 koronára fájt a foga. A munkapárti jelölt a szemökbe kacagott és ott hagyta az egész társaságot.

Azután nyilatkozott Rudnay Egyed a lapokban és ennél a nyilatkozatnál nagyobb elégtételt nem kaphattunk volna. Eddig csak mi állítottuk, hogy ebben a kerületben a munkapárt csak szavazatoknak az elsikkasztásával és a legdurvább terrorizmussal győzhet.

Most ime maga a munkapárti jelölt állítja ki a bizonyítványt a párt részére. Azt mondja: A kerületben elterjedt felfogás szerint a mandátumot tiszta választással megszerezni nem lehet. De honnét tudja Rudnay Egyed, hogy ilyen közfelfogás uralkodik a kerületben? Ugy-e bár csak azoktól tudhatta ezt meg, akikkel érintkezett, tehát a munkapárti emberektől.

Azok tehát teljesen meg vannak győződve arról, hogy ők csak piszkos választással győzhetnének. Most már tehát nem hivatkozhatnak arra, hogy jóhiszeműleg járnak el és hogy többségük van.

Rudnay Egyed tehát szép bók kíséretében adta vissza azt a tiszta zászlót nagybátyjának, akitől azt átvette. Ilyen zászló csak Rudnay Alajosnak a kezébe való.

A visszalépett munkapárti jelölt ilykép ország-világ előtt dokumentálta, hogy a privigyei kerület jog és igazság szerint csakis a néppárté lehet.

Teadélután a Nőegyletben.

Hirt adtunk már lapunkban arról, hogy a nyitrai keresztény nőegylet elnöksége azon rendkívüli nagy siker hatása alatt, mely folyó évi január hó 6-án megtartott teadélutánját kísérte, még a farsangi idény alatt saját alapja javára újabb jótékonycélu teadélután megtartását tervezi.

Most arról értesülünk, hogy a teadélután — mely az előjelekből következtetve ezuttal is hasonló sikerűnek ígérkezik — folyó hó 17-én délután 6 órakor fog a vármegyeháza éttermeiben megtartatni. A keresztény Nőegylet ez alkalomból azon kérelemmel fordul a közönséghez, hogy a jótékony cél erkölcsi és anyagi sikerének előmozdítása érdekében a teadélutánon ezuttal is minél nagyobb számmal megjelenjen szíveskedjék.

Félreértések elkerülése céljából megjegyezzük, hogy költségkimelésből névre szóló meghívók ez alkalommal sem fognak a Nő-

egylet által kibocsátatni. A belépő díj 1 kor., mely összegben a tea és uzsonna ára is bennfoglaltatik. A hölgyek egyszerű utcai vagy nyári ruhában, az urak sötét utcai öltözetben jelennek meg.

A belépő jegyeket kérjük célszerűség szempontjából ifj. Huszár István ur könyvkereskedésében lehetőleg előre megváltani, hogy így a rendezőség a megjelenők számáról előre némi tájékozódást szerezhesen.

Az alábbiakban tesszük közzé a teadélután rendező hölgybizottságának teljes névsorát:

Asszonyok: Árpássy Imréné, Babóthy Olivérné, Bartha Lászlóné, Biringer Ferenéné, özv. Bohunka Gézáné, Crausz Vincéné, Csemniczky Gézáné, Csernyák Rezsóné, dr. Csernyánszky Aladárné, Csernyánszky Lajosné, Deseő Dezsóné, Ehrenfeld Gyuláné, Farkas Ferenéné, Freissberger Viktorné, Galgóczy Jenőné, Gyürky Ferenéné, dr. Havel Józsefné, Hennel Emilné, Höllriegel Ödönné, Huszár Istvánné, Jaksich Jenőné, dr. Jelinek Miksáné, Juhász Sándorné, dr. Klobusiczky Károlyné, Kneisel Károlyné, Kremer Gyuláné, Lakits Attiláné, Langhammer Vincéné, Merkáder Antalné, Miklóssy Arturné, Missner Károlyné, Modrányi Iváunné, Neuber Jenőné, dr. Petrikovits Aladárné, Piron Emilné, Renger Ernőné, Simonffy Gyuláné, özv. Sinkovits Károlyné, dr. Szathmáry Istvánné, Tenezer Gyuláné, Tombor Valérné, Tóth Gyuláné, Tóth Lajosné, Turehányi Károlyné, Winkler Gyuláné, dr. Wragassy Lipótné.

Leányok: Adler Jolán, Adler Margit, Adám Zseni, Aranyossy Margit, Argay Jolán, Aujezsky Eta, Aujezsky Anna, Babóthy Margit, Barta Ella, Bieliczky Margit, Biringer Adrien, Biró Bianka, Bohunka Eti, Bosnyák Ilonka, Braunsteiner Adrien, Braunsteiner Janka, Csemniczky Maca, Csemniczky Emmi, Cserenyey Annuska, Csernyánszky Irén, Duboviczky Józsa, Erdeős Sári, Fratries Ilona, Gerley Adél, Gross Mici, Havass Alice, Hennel Ilona, Hennel Cora, Holub Malesi, Holub Olga, Hradil Adél, Hradil Melanie, Huszár Marianne, Iritzer Karola, Jánossy Valéria, Keeskeméthy Mici, Keeskeméthy Irén, Kertész Irma, Lakits Nóra, Langmáhr Margit, Merkáder Zsuzsi, Merkáder Ili, Miklóssy Luci, Miksik Juliska, Modrányi Mariska, Nyulassy Klemma, Nyulassy Jerne, Palásthy Margit, Polyák Margit, Rébay Böske, Rédeky Erna, Seeber Alice, Seeber Jolán, Sinkovics Maresa, Steffek Adél, Streihammer Ilona, Streihammer Pisti, Szenté Gizi, Szécsy Adrien, Szoretics Hilda, Sztránszky Irén, Sztránszky Margit, Scheibl Ilma, Schurmann Jolán, Schurmann Eta, Tamaskovits Jolán, Tejfalussy Dalma, Thuróczy Marica, Trávník Vali, Várady Erzs, Várkonyi Margit, Verő Lili, Verő Olga.

Ujdonságok.

Azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése mult évi december hó 31-én lejárt, tisztelettel kérjük az előfizetés megújítására, hogy a lapot tovább is megszakitás nélkül küldhessük.

Együttel kérjük a cím és lakóhely változásának bejelentését, hogy a címszallagok megfelelő kiigazítása iránt intézkedhessünk.

**Tisztelettel
NYITRAMEGYEI SZEMLE
KIADÓHIVATALA.**

Felszentelési évforduló. A nyitrai egyházmegye f. hó 5-én ülte meg főpásztorá dr. Batthyány Vilmos gróf püspökké való felszentelésének 7-ik évfordulóját. A székesegyházban ez alkalommal ünnepi nagy szent

mise volt, melyet *Joszenszky* Alajos prelátus, püspöki helynök végzett teljes segédlettel. A főpásztorral az évforduló alkalmából sokan tisztelegtek.

Kinevezések. A király *Porázik* János privigyei járásbírósi jegyzőt a betétszerkesztő albirák létszámába kinevezte.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Szabó* István verseczi tanfelügyelőségi tollnokot Nyitra vármegyébe való áthelyezése mellett a X. fizetési osztály 3-ik fokozatába kir. segéd-tanfelügyelővé kinevezte.

Egyházmegyei hír. *Dabik* Pál ideiglenes adminisztrátor kegyuri bemutatás alapján megkapta a peredméri plebániái javadalmat.

Uj jogtudor. *Komlóssy* Ferenc, vágyhelyi járásbírósi joggyakornokot, *Komlóssy* Károly moesonoki postamester fiát folyó hó 3-án avatták a jogtudományok doktorává a budapesti tudomány egyetemen.

Ezüstmisési jubileum. *Szida* Kálmán nyitrai alsóvárosi esp. plebános f. hó 6-án ülte meg huszonöt éves áldozópapi jubileumát. A közszeretnek örvendő jubiléumát a nyitrai alesperesi kerület papsága, az elemi iskolák tanítótestülete, több egyet s barátai és tisztelői közül is számosan üdvözölték, az elemi leányiskola növendékei pedig igazgatójuk tiszteletére szépen sikerült ünnepélyt rendeztek. Az intézet óvodai helyiségében összegyűlt elemi iskolás leánykák, szülők és más vendégek meghatottsággal szemlélték a szent mise áldozatot ábrázoló allegorikus transparentet, mely körül angyalokat allegorizáló fehér ruhába öltözött leánykák álltak sorfalat. Hogy bájosabb és megkapóbb legyen a harmónia, kellemes illatú virágok tarkították a szemnek is jól eső élő képet. Az ünnepélyre megérkezett igazgatót énekeső köszöntötte, azután pedig egy leheleteszerű finomsággal írt és eljátszott színmű következett. A kis szereplők a lámpaláznak legkisebb jele nélkül álltak meg helyüket s olyan közvetlenséggel játszottak, amely becsületére vált volna akárhany hivatásos színjátszónak.

Gazdag érzelemnyalában összefolyó dal fejezte be a sikerült ünnepélyt, melynek végzetével *Greschner* János leányiskolai hitoktató köszöntötte fel a jubiléumát a tanulók és a vendégek nevében. Az üdvözlőt az esperes plebános meghatva mondott köszönetet. Lelkes ének zárta be az ünnepélyt, mely után a jelen voltak egy szép nap emlékével távoztak az intézetből.

A Kath. Kör felolvasó estéje. A nyitrai kath. kör f. hó 4-én igen látogatott és fényes sikerű estét rendezett. A program zenei részében egy új erő jelent meg a színen *Bokross* Elemér főgymn. VIII. o. tanuló, a kit zenei talentuma és lankadatlan szorgalma már most is méltóvá tesz arra, hogy olyan kiváló társaságban — *Stettka*, *Filberger* V. és *Szupka* A. — mutatkozzék be és művészetét csillogtassa. A fiatal zenész úgy simult a katolikus kör zeneegyletének híres gárdistáihoz, mint repkény a tölgyhöz. De díszére is vált a gárdának, melyen meglátszott, hogy zenei őseréje büszkén hordozza a fiatal lomb virágát. Az ékkép vonósnyegessé alakult zenekar a felolvasás előtt és után egy-egy darabot adott elő díszkrét tartózkodással nemessen összefoglalva mindazokat a művészi feltételeket, melyek egy vonós kvartettben az érvényesülésre annyira szükségesek. Az egész játék alatt a ritmikus zengésű tónusnak abszolút tisztaságát élvezhettük. A felolvasást *Simonffy* Gyula nyitrai kir. törvényszéki bíró, a kör alelnöke tartotta, a ki a családi jog köréből adott elő a nagy közönség érdeklődésére méltán igényt támasztó aktualitásokat. Beszélt a magyar családi jognak a nőt, azután mind a két házastest feletti vonatkozásairól. Kifejtette a jegyajándék, hozomány, közös szerzemény, hitbér fogalmát és jogi jelentőségét s igen nyomós szavakkal, észhez és szívhez szólóan emelte ki a házasság felbonthatatlanságának az életre való pótolhatatlan kihatásait. Az élvezetes előadás egész folyamán komoly tanulságot magukban rejtő állítások mellett jóízű humor csillogott ki az előadó szavaiból, mely nem egyszer kedélyes derűsége hangoltá a közönséget. Így a többi közt hallottunk egy olyan állítást, mely felett a matematikusok az ítélet napjáig törhetik a fejüket, melyet azonban a jelen volt hölgyközönség az egyszer-

egy világozóságával megértett és nagy tetszéssel jóvá is hagyott, hogy t. i. száz nő között minden bizonynyal van *szeregy*, a ki férjhez akar menni.

A szórakoztatva oktató szép előadást a közönség megszűnni nem akaró zajos tapsal honorálta.

Nyitra vármegye közigazgatási bizottsága február havi ülését kedden, 13-án tartja.

Kostyál Pál f. Szép, de viszontagságtól nem ment élet fejeződött be f. hó 9-én. *Kostyál* Pál Nyitra vármegye volt alispánja, Nyitra város ny. polgármestere hosszú szenvedés után elhunyt. Szép volt az élete, mert olyan kivételes tehetségek és olyan fényes jellembeli tulajdonságok birtokában, mint a minőkkel oly gazdagon áldotta meg a Gondviselés *Kostyál* Pált, csak szép életet lehet élni. Nyílt ész, nagy tanulmányok által kiegészített látókör, gyors készség a szellemi munkára, művészi ügyesség és szabatoság a gondolatoknak akár írásban, akár szóval való kifejezésében, emelkedett felfogás, puritán becsületesség, acélos férfiúi jellem, ezek nagyjában azok a szellemi és lelki ékességek, melyek *Kostyál* Pál előkelő egyéniségéről lesugároznak.

De egyéniségének ebbe a kieneses bányájába végzettszerűen nyúlik le egy mostoha kéz, mely nem engedi, hogy ennek az értékes embernek a talentumai a köznek javára tartósan kamatozzanak. Az alacsony állásból önszorgalma és kiválósága által a vármegye vezető állásába emelkedett férfiú fondorlatok áldozatává lesz, legszebb férfikorában pályája megszakad, az ármány sebet akar ütni rajta épp azon az oldalon, melyen *Kostyál* Pál megsebezhetetlen. Egyéni és tisztviselői tisztsége ellen intéznek támadást, a nyilak az egyénről és a tisztviselőről lepattannak, de teljes erővel fúródnak be az alispáni székbe, melyben *Kostyál* Pálnak nem lehetett maradása. Ugy is csak a székeért küzdöttek ellenségei, mihielyt onnét kiüldözték, rögtön békét hagytak az embernek.

Nyitra város polgársága a jogtalanságot szenvedett férfiú iránt azáltal adott kifejezést rokonszenve és nagyrabecsülésének, hogy megválasztotta őt polgármesterévé. Ebben az állásban is súlyosan nehezedett rá a sors keze. A vármegye vezetőkörei ezernyi nehézséget gördítettek útjába, belekényserítették őt olyan helyzetekbe, a melyekből a városra csak hátrányok származtak, a városi háztartásnak nagyon rendezetlen viszonyai éveken át bénították tevékenységét. Es mikor már tisztulni kezdett a látóhatár a város adminisztrációjában, akkor a szebb jövőt váró embert súlyos betegség sújtotta, mely őt képtelenné tette felelősségterhes állásának megtartására. A millenium évében, 1896-ban a királynál való kihallgatás alkalmával a budai várkastély fogadótermének előszobájában szívizélhűdés érte, melyből felépült ugyan, de előbbi munkabírását többé vissza nem nyerte. Ettől az időtől kezdve a városi anyakönyvvezetői hivatal élén állott. Itt is lankadatlanul dolgozott a mult őszig, a mikor egyre súlyosbodó betegsége a 75 éves s az élet megpróbáltatásaitól megtört és elaggott embert ágnak döntötte.

Kostyál Pál halála városszerzte mély és őszinte részvétet keltett. Temetése ma délután fél 4 órakor megy végbe.

Az elhunytat gyászolják: Neje, *Riszner* Nelly, gyermekei *Kostyál* Pál, *Marianne* férj. dr. *Fratriks* Kálmán és *Iloa*. Nővérei *Kostyál* Mária, *Etel* férj. *Koch* Mihályné és nagyszámú rokonság.

Nyugodjék békében!

Főúri vadászat. *Erdődy* Imre gróf gúgőzei nagybirtokos pöstyéni vadászterületen január hó utolsó hetében tartották meg a hajtóvadászatot, melyen a házi úron kívül részt vettek *Zedvitz* Utz gróf és neje, *Bretschneider* Béla esendörhadnagy és még többen. Terítékre került összesen 377 nyúl.

Az országos szabadoktatási tanács. A vallás- és közoktatásügyi miniszter az országos szabadoktatásügyi tanácsnak az 1912-1916 évig terjedő öt évi időszakának tartamára a tanács tagjaivá kinevezte dr. *Györky* Géza nyitra vármegyei alispánt a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület ügyvezető alelnökét, *Haller* István orsz. képviselőt a Katolikus Népszövetség főtitkárát, dr.

Hindy Zoltán ügyvédet az Országos Kath. Szövetség igazgatóját.

Ismeretterjesztő előadások. A szakolczai kir. kath. főgimnázium tanári kara az elmúlt napokban két ismeretterjesztő előadást rendezett az intézet fizikai előadótermében. *Nagy* Károly tanár az egyetemi városokról (Debreczen, Pozsony), *Oberle* József tanár az egyiptomi műemlékekről mondott szabad előadást vetített képek kíséretében. Mindkét előadáson szépszámu közönség volt jelen.

A szociális egyesület közgyűlése. A nyitrai keresztény szociális egyesület január hó 28-án tartotta rendes évi közgyűlését. Dr. *Kaszala* János elnök megnyitó beszédében a nagy számban egybegyűlt pártoló és rendes tagok előtt a Központi Szövetség működését vázolta, melynek mult évi sikerei az országos keresztény szociális mozgalom erősödéséről tanuskodnak. Beszéde másik részében azokról a feladatokról szölt, melyeket a helyi egyesület a lefolyt évben vállalt és meg is oldott.

Kolos József főtitkár részletes jelentést terjesztett elő az egyesület működéséről. Az egyesület 2 egyemeletes bérházat építve, az oleő munkásalakások számát 30-ra emelte. Ezekben a munkásalakók 160 koronáért szoba, konyha, kamara és kertből álló lakást kaphatnak. Megalapította az országos temetkezési társulat helyi egyletét 90 taggal; szervezte a tanoncoktatást 40 taggal; megalakította a Mária kongregációt 25 taggal. Tartott 20 szociális előadást szindarabban vagy vetített képekkel párosítva. A nagyhéten az egylet tagjai lelkigyakorlatokat tartottak. Az egylet ingyen adta tagjainak az Igaz Szót, a népszövetségi füzeteket, 6 korona segélyt a rokkant és 11 koronát a temetkezési egyletbe.

Bravator Ferenc pénztáros az egyesület anyagi viszonyairól számolt be. Bevétel volt 55604.24 kor., kiadás 55533.88 kor. Tehermentes vagyon 54387.09 kor. Rendes tagoktól 1086.90 kor., pártoló tagsági díjakból 1070 kor. folyt be. Segélyezésre 1037 kor. fordított.

Kolos József főtitkár kegyeletes hálával emlékezett meg az egyesület jötevőről, nevezetesen dr. *Baththyány* Vilmos gróf megyés püspök urról, a ki 200 koronát adott és a székeskáptalanról, melynek majdnem minden tagja pártolja az egyesületet s a legtöbbben 100 koronás tagdíjjal. Megemlékezett az egyesület halottairól, ugymint *Bende* Imre püspök, *Vagner* József prelátus kanonok és *Krajcsovic* István volt nyitrai s. lelkészről, a kiknek emléke felejtethetetlen marad az egyesületben.

A jelentések után a választások ejtettek meg. Elnök lett dr. *Kaszala* János, főtitkár *Kolos* József, alelnökök *Bárek* Ferenc és *Sveizer* Sándor, főjegyző *Bednarovic* Agost, pénztáros *Bravator* Ferenc.

Az indítványok közül kiemeljük, hogy a közgyűlés *Czeizel* Gábor prelátus, székeskáptalani nagyprépostot és *Kútvaszer* István apátkanonokot, a kik eddig ezer koronát meghaladó adományban részesítették az egyesületet s annak megalapozása körül kiváló érdemeket szereztek egyhangú lelkesedéssel dísztagokká választotta. A díszoklevelet a megválasztott uraknak f. hó 4-én adta át az egyesület küldöttsége.

Uj állás a nyitrai városházán. Nyitra vármegye Hivatalos Lapjának legujabb száma közli a Nyitra városnál rendszeresített rendőrfogalmazói állásra való pályázatot. Az állásra mai napig 4 pályázat érkezett be a képviselőtestülethez: *Verő* Ferenc tb. szolgabíró, *Lelkes* Nándor határrendőrségi tisztviselő, *Kostyál* Károly segédjegyző és *Radványi* István volt levéltárnok Zsolnáról.

Hirtelen halál. *Belányi* Lajos nyitrai adóhivatalnokot folyó hó 9-én este a Braun-kávéházban hirtelen rosszullet fogta el és összeesett. A kávéház személyzete egy emeleti helyiségben akarta elhelyezni, amíg orvosi segély érkezik, de a szerencsétlen ember a lépcsőn kiszendvedett.

Tüzérség Nyitrán. A hét folyamán húsz darab hatalmas ágyút szállítottak Nyitrára. A pozsonyi tüzérség kirendelt legénysége végezte a szállítást és az ágyúkat elhelyezte a sátorábor épületében. Hír szerint a kirendeltség feladatává van téve, a honvédséget kioktatni az ágyúkezelésről, hogy ha netán a honvédség még ez év folyamán tüzérséget kapna, a legénység némileg járatos legyen az ágyúkezelésben.

Körorvos választás. Nagybossány községben egyhangulag körorvosnak választották dr. *Viltsek Vilmos* nyitrai orvost.

Vasuti értekezlet. *Craus István*, Nyitra vármegye főispánja a nyitra-lévai vasut ügyében február hó 22-ére, értekezletet hívott egybe. Az értekezleten hír szerint az engedélyesek is megjelennek.

Felülfizetések nyugtázása. A ker. szocialisták febr. 4. ünnepélyén felülfizettek: *Kutvaszer István* apátkanonok, *Szabó Imre* 9-9 kor., *Biringer Mária* 4 kor., *Belák József*, dr. *Hatala István*, *Janecka József*, *Juhari Károly*, *Rusz István* 2-2 kor.; *Andódy Ignác*, *Bojkovszky István*, *Gömér József*, *Jankela József*, *Kolos József*, *Kozák József*, *Oravszky Géza*, *Riszner Gyula*, *Suchala János*, *Szteszkál Lukács* 1-1 korona. Az adományokat ezután is hálás köszönettel nyugtázza a rendezőség.

Betörő az ügyész lakásán. Vakmerő betörés történt f. hó 2-án Nyitra az esti órákban. Eddig ismeretlen tettes alkules segélyével behatolt *Renger Ernő* ügyész káptalan-utcai lakására és a szekrényeket feltörve, az alább felsorolt ékszereket ellopta: Egy rokokó keretű gyöngyökkel kirakott nyakéket, egy duplafedelű recés női aranyórárt, egy aranyozott gyöngy nyakláncot, 8 pár fülbevalót piros kővel, macskaszemmel s egy pár lenese nagyságú gyémánttal, egy régi aranygyűrűt piroskővel, körül gyöngyökkel, egy aranylánc karkötőt, egy vékony sima karkötőt, egy olvasót rubinkőből, egy ametiszt férfi mellűt, egy tölgyvel alakú mellűt közepén gyönggyel, egy esiszolt füstopál ékkő tubust telve opál, smaragd, rubinkövekkel, egy forint nagyságú régi érmet, egy zöld kőves brosch, sorgyöngyöket aranykapocsal, egy gyikot ábrázoló arany mellűt, egy női aranygyűrűt, egy ezüst cigarettatárcát, valamint 360 korona készpénzt. A rendőrség lázasan kutat a betörő után, de eddig sajnós, eredménytelenül.

Színházi műsor. Hétfőn febr. 12-én, bérlet 49. sz. „Meguntam Margitot.” Kedden, febr. 13-án, bérlet 50. sz. „Suhanc.” Szerdán, febr. 14-én, bérlet 51. sz. „Judith.” Csütörtökön, febr. 15-én, bérlet 52. sz. „A kis kávéház.” Pénteken, febr. 16-án, zónaelőadás „Felhő Klári.” Szombaton, febr. 17-én, bérlet 53. sz. „Hoffmann meséi.” Vasárnap, febr. 18-án d. u. félhétárákkal „Leányvásár”, este bérletszünetben „Hoffmann meséi,” opera.

Kifosztott persely. A nyitrai menház bejáratánál évek óta egy persely volt elhelyezve, melybe a járókelők néhány fillért dobáltak olykor-olykor a szegények javára. E héten a perselyt valamely lelketlen ember feltörte és tartalmától, mintegy 7-8 koronától kifosztotta. Hogy ki volt a perselyfosztogató, azt a rendőrségnek mai napig még nem sikerült kinyomozni.

A főkapitányi hivatal kimutatása. *Redeay Géza* főkapitány közreadta Nyitra város rendőrkapitányi hivatalának 1911. évi kimutatását, a hivatal tevékenységéről és ügyforgalmáról.

A személy- és vagyonbiztonság 1911. évben általában kielégítő volt.

A rendőrség tudomására jutott büneselkmények közül 167 esetben fejeztetett be a rendőri nyomozat.

Ezek közül az ember élete és teste ellen 26 eselekmény irányult.

A vagyon elleni büneselkmények száma 243 volt.

A királyi bíróságok elbírálása alá tartozó büneselkmények tettesei közül az elmúlt évben 53 egyén lett letartóztatva, kik közül a bírósághoz került 19, szabaddalra helyeztetett 28, kórházba lett utalva 2, közigazgatási elbírálás alá került 4.

A városi közigazgatási fog- és toloncházban 536 egyén került elbírálás alá. Ezek közül a kihágási elzárás büntetésének elszöndevése után szabadon boesáttatott 290, más hatóság-hoz kísértetett 19, toloncozásra került 43, kényszer útlevélet kapott 71, átkelési tolonc 82 volt, kiutasított 28, Nyitra város területéről kiltatott 3 egyén. Koldulás miatt 1911. évben 34 elállítást történt.

Kihágás miatt feljelentetett 1137 esetben 1293 egyén és pedig 996 férfi, 297 nő. Kihágások miatt kirótt pénzbüntetés címén befolyt és rendeltetési helyére elszállított 2622 kor. 59 fillér.

A rendőrkapitányi hivatalba 1911. évben 5749 közigazgatási, 1647 kihágási, 1409 bűnyvi, 2035 kézbesítési és 1173 fizetési meghagyás, összesen: 12013 ügydarab érkezett, mely mind elintéztetett. A rendőrkapitányi hivatal által kiállított: igazolási jegy 37, eselédkönyv 133, erkölcsi bizonyítvány 588, ártatlansági bizonyítvány 7, türelmi bárcsa 34 darab.

Az élelmezési rendszert körében figyelemre méltó, hogy az 1911. évben levágatott 122 darab bika, 604 ökör, 77 tinó, 84 üsző, 2756 borjú, 883 juh, 26 keeske és 3270 darab sertés.

A pöstyéni színház új igazgatója. A pöstyéni furdobizottság — mint lapunknak írják — a parkszínházat pályázat mellőzésevel dr. *Patek Béla* győri színházgátonak engedte át.

Felsenburg szabadlábán. A nyitrai kir. törvényszék vádtanácsa folyó hó 9-iki ülésében elhatározta, hogy a vizsgálati fogóságban lévő *Felsenburg Henrik* a bukott nagytapolesányi takarékpénztár igazgatóját 75,000 korona óvadék mellett feltételeesen szabadlábra helyezi.

A kelepcebe került önbetörő. Nagytapolesányból írják lapunknak: Városunkban ismét van sensatio. Ugyanis *Finkelstein Vilmos* ottani zálogos nem lévén megelégedve azzal a kamattal, melyet a nála elzalogosított tárgyakért szedett, nagyot és merészet gondolt s betörésre adta fejét, mert tudta, hogy ez manapság még a zálogháznál is jobb üzlet. Miután pedig a betörés idegen helyen mégis némi veszélylyel is jár, hát a saját üzletébe tört be. Magától értetődik, hogy az üzletelőbb 20000 koronára biztosította. A betörést pedig akként csinálta, hogy éjjel 11 óra tájban kiment az utcára, ott elszórt egy esomó komiszgyufát, néhány olesőbb órárt, aranyláncot, gyűrűt s ezzel becsukta a kaput és lakásába ment dolgozni. A *Wertheim* szekrény fogantyúját letörte, a zárat elrontotta, az ajtókat reteszait fogóval elgörbitette s néhány primitív betörő szerszám hátrahagyásával elvonult. De hogy a világ megtudhassa, merre ment a betörő, még az utcára nyíló ajtó fölött levő ablakbetétet is ki akarta emelni, a mivel természetesen kis zajt csinált. Erre a zajra figyelmes lett az éjjeli őr, a ki azonnal rendőrt és esendőrt hivatott, a kik aztán egynehány még nem álmos uriember társaságában a házba behatoltak, azt gondosan átkutatták, de a betörőt csak a zálogos hálószobájában találták meg. *Finkelstein Vilmos* persze sokáig jajgatott a Szalíkájaival együtt, de miután a eselédje azt mondotta, hogy az őr csak most feküdt le, a esendőrségnél maga is mindent bevallott. A dologban pedig az a legérdekesebb, hogy a jogászok véleménye szerint *Finkelstein Vilmos*nak a haja-szála sem fog meggömbülni e ténykedése miatt, mert a zálogház a fitestvére, ő ugyan kért zálogházra engedélyt, de az ügyet a miniszterium még nem intézte el, a biztosítást is a testvére kötötte meg s ez alapon kísütöttek, hogy hivatalból üldözendő eselekmény nem forog fen. A járásbírószab szabadlábra is helyezte ezen díszesemetét, de hisszük és reméljük, hogy a nyitrai kir. ügyészség módját ejti annak, hogy az ilyen előre kieszelt, ravasz fondorlatu, csalási kísérletek büntetlenül ne maradjanak.

Tűz. Pogrányból írják lapunknak: jan. hó 30-án este kigyulladt *Kondó Ferenc* gazda háza. A kár mintegy 3000 korona. A tűz gyújtogatásból származott. A esendőrok *Szórád István* pogrányi lakos személyében a gyújtogatót kinyomozták és bekisérték a nyitrai kir. ügyészség fogházába.

Népház Kosárfalván. Kosárfalva község mult évben új jegyzői lakot épített és a régi jegyzői lakóházat most átengedte szövetkezeti célokra, úgyhogy az most a miniszteri kirendeltség által felajánlott háromezer korona költséggel népházzá fog átalakulni. Egyelőre a gazdakör, a kosárfalvi műhely és a hitel-szövetkezeti iroda lesz benne elhelyezve. *Szalarszky Gyula* Trensén vármegye főispánja közbejárása folytán a miniszter levélben ígértét bírják arra nézve, hogy a kosárfalvai himzőiskola az 1913/14. tanév elején építendő állami iskolával kapcsolatban új és megfelelő tantermet fog kapni, melyben nem 50 mint eddig, hanem 100 leány fog a himző háziiparban oktatást nyerni. A főispán közbenjárása Kosárfalva község vezető köreit és népét nagy hálára kötelezte.

Farsang. A nyitrai városi ipartestület előljárósága házalap és elaggott iparosok alapjának gyarapítására f. évi február hó 1-én rendezte szokásos farsangi mulatságát az Arany Szarvas-szálló dísztermében. A mulatság a várakozást felülmulta s elég szép összeget eredményezett. Mint mindenkor úgy most is sokan járultak a sikerhez felülfizetésekkel. — Felülfizettek: *Pitzer és Hauser* 15 kor., *Kutvaszer István*, *Schik József*, *Aujeszky József*, *Bácsa János*, *Morton József*, *Verő Sándor*, *Riszner Károly* 10-10 kor., *Szabó Imre*, *Weiller István*, *Dankovics József*, *Rauscher Ernő*, *Tomaschek János* 8-8 kor., *Kramm Antal*, *Suchala Ede*, *Békei Fülöp* 6-6 korona, *Rasskó Timót*, id. *Huszár István*, *Seeber Vilmos*, *Ronchetti Oszkár*, özv. *Toifel Józsefné*, *Weigl Antal* 5-5 kor., *Herczegh István*, *Pollák Mór*, *Csernyák József*, *Schik Gyula* 4-4 korona, *Stefkóvits Lajos*, *Binetter Fülöp*, *Salvendi Arthur*, *Schwarz Adolf*, *Danes N.*, *Schneider Károly*, *Bellák József*, *Jaczkó Gyula*, *Kubányi István*, *Unzeitik József*, *Boxhorn Vilmos*, *Szmida Kálmán*, *Furda Sándor*, *Fischhoff Gyula*, *Badies Béla*, *Duboviczky Emil*, *Iritzter Zsigmond*, *Fuchs Manó* 3-3 kor., *Schönfeld Szidónia*, *Neugebauer Nándor*, *Jeney Kálmán*, *Fischhoff Béla*, *Gyürky Ferenc*, *Jónás Ottó*, *Kalus Dezső*, *Filkarn Jenő*, *Tóth Lajos*, *N. N.*, *Turányi Jánosné*, *N. N.*, *Rotter Leó*, *Kanturek Lajos*, *Altmann Béla*, *Horn Mór*, *Lukács István*, *Misner Zsigmond*, *Juhari Károly* 2-2 korona, *Greschner Ede*, *Novotni Vilmos*, *Piacesk Ferenc*, *Kudlik Lajos* 1-1 kor., *N. N.* 40 fillért. — Fogadják ezen nemeslelkű adakozók a szegény és elaggott iparosok nevében az ipartestületi előljáróság hálás köszönetét.

Az érsekújvári róm. kath. Kör 1912. évi febr. hó 18-án az „Arany Oroszlán” szálló nagytermében saját pénztára javára táncos egybekötött műsoros vigestét rendez. Kezdeté este 8 órakor. Személyjegy 2 kor., családjegy (3 sz.) 5 kor. Jegyek előre válthatók: *Conlegner Károly*, *Kövágó Bertalan*, *Malinszky Rezső* és *Makk István* uraknál. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtáz a rendezőség. Műsor: 1. *Sorrentói* lelé. — Dalok. Eneklí a vegyeskar. 2. Oh! az a kaszinó. Apróság. Előadják *Soóky Teruska* és *Thury János*. 3. „Jaj de jó volna egy nő” ... *Zerkovitz* kuplé. Eneklí *Csizmás György*. 4. „Csapda”. *Dialog*. Mondják *Dubrovay Irénke* és *Krammer Micuska*. 5. Erdei rózsza. — Rácsos kapu ... *Elmejegyek* ... *Epret szedtem* ... *Férfikar*. 10. pere szünet. 6. *Dr. Gyógykúti Elvira*. Tréfás jelenetek *Tordai Grail Erzsébet*. 7. „Gavotte Moderne” *Severin Edmund*. *Miklósi Annuska* zongorakísérete mellett hegedűn játsza: *Spóner Márton*. 8. *Reggeli* gyakorlat. Vig katonai életkép *Ujházi Edétől*. 9. „Egy füstös zenés kávéházban...” *Zerkovitzól*. Eneklí *Lány Ferenc*, zongorán kíséri *Honffy Györgyike*. 10. *Jákob álma*. Előkép. *Jákob Lambrecht Gyula*. Angyalok: *Borza Ilonka*, *Harmath Ilonka*, *Krammer Micuska*, *Miklósi Annuska*, *Nyitrai Mariska*, *Laurer Pepus*, *Such Linka*.

A trensénmegyei tanítótestület hangversenye január hó 28-án folyt le az „Erzsébet”-szálloda újonnan kifestett dísztermében, szép anyagi és erkölcsi sikerrel. A „Testvériség”, budapesti dalkör ezidén még jobban kitett magáért, mint tavaly. Eneke nem is ének, hanem egyszerű zene volt. *Hakl Lajos* valóban jó talajba vetette el tudását, művészetét és kitarását. *Papier Mici* hegedűvirtuoz a vonós hangszer technikájának legragyogóbb változatait produkálta nagyszerű eredménnyel. Szép sikert aratott még *Rosthy Annie* kellemesen esengő hangjával és tartalmas trilláival. A műsor legjobb számait képezte a Sztraka testvérek szerepe is, különösen *Sztraka Piusz* zongoraszáma, *Aradi Arpad* szavalata és *Gábryel Sándor* tárogatójátéka szintén tetszett. A szép műsort méltó közönség élvezte. A társadalom vezetői közül ott voltak *Osztróuczky Géza*, volt főispán, lovag *Unschuld Felix* közös, *Benke Béla* honvéd és *Klebel N.* közös ezredesek. *Kosztka János* kir. tanácsos és tanfelügyelő, *Béla Henrik* orsz. képviselő és *Ucsnay Ernő* polgármester. A hangverseny után a közönség vidámabb része táncra perült. Az est a jótékony célnak 546 koronát jövedelmezett.

Nagytapolesány és vidéke kath. polgárai a Nagytapolesányi Kath. Legényegylet s illetve ennek könyvtára javára 1912. évi február hó 18-án vasárnap, a városi vendéglő összes ter-

meiben katolikus bált rendeznek. Kezdeté este 8 órákor. A táncmulatságon Galbavy Janesi híres zenekara zenél. Beléptidij családjegy 5 korona, személyjegy 3 korona. Tekintettel a jótékony célra, felülfizetéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtázza a rendezőség.

A nagyszombati polgári kör táncestélyén, mely folyó hó 3-án tartatott meg, ez évben is a régi kedélyesség uralkodott. Az első négyest 24 pár táncolta Bellák Vince figyelmes rendezése mellett.

F. hó 4-én folyt le a szakoleai önk. táncoló-egylet választmányának hangversennyel egybekötött táncmulatsága, a pozsonyi IV. honvédkerületi zenekar közreműködésével. A ritka művezetést nyújtó estély, mely néhány év óta a szakoleai farsangi mulatságok leg-sikerültebbjei közé tartozik, ezúttal is sokat vonzott a mulatságra, s a nagy terem zsúfolásig megtelt közönséggel. Az osztatlan nagy tetszéssel és tapsal fogadott műsor a következő volt: 1. Strizl: Mágus-induló. 2. Adám: „Si j'etass roi" ouverture. 3. Jessel: Az ólomkatonák parádéja. 4. a) Grieg: Solvejg dala. b) Schubert: Ave Mária, hárfakiséreltet. 5. Liszt: III. magyar Rhapsodia. 6. Linke: Serenade egyiptienne. 7. Thomas: nagy ábránd „Mignon" operából. 8. Kuruc nóták. — Úgy a hangversenyen, mint az után következő táncmulatságon jelen voltak a környékbeli intelligencia köréből is sokan, a szakoleai intelligencia majdnem teljes számmal, a polgárság köréből is többen s a kedélyes mulatság csak a reggeli órákban ért véget. Az idei farsangi évadnak ez volt Szakoleán első (remélhetőleg nem utolsó) sikerült mulatsága s a bevétel (400 K-a felülmúlja még a tavalyit is.

A nagytapolcsányi polgári kör e hó 3-án, szombaton tartotta meg az évenként rendezni szokott táncmulatságát. A kör táncestélyei a vidék legsikeresebb mulatságai közé tartoznak, azonban ezidén az aznap dülő hóvihár a vidéket távolartotta, s ennek folytán a megjelentek száma korlátolt volt. A táncestélyen résztvevő közönség mindazonáltal jól mulatott s kedélyes hangulatban a reggeli órákig kitarított. — Felülfizettek: Dr. Szulyovszky Gusztáv, özv. Fülöpp Alajosné, dr. Lénárt Akos 10—10 korona, dr. Petrikovits Aladár, Lepey István 5—5 kor., dr. Zatkovich Dezső, Idősb. Lénárt Sándor 3—3 kor., Galovics Vince, Gill Emil, dr. Spenler N., Pokorny János, Ernszt Károly, Neumann Arnold, Kohn Lajos, dr. Halaktovics Jenő 2—2 korona, Tvrdy N., dr. Mayer Miksa, Rajnoha Mihály 1—1 kor. A kör elnöksége a felülfizetőknek ezúton mond hálás köszönetet.

A rajeci kath. ifjúsági kör 1912. évi február hó 11-én Rajecen, a Králik-szálloda nagytermében saját pénztára javára énekekkel és színi előadással egybekötött táncmulatságot rendez. Belépti díj személyjegy 1 kor. 50 fill., családjegy 3 kor. Kezdeté este 7 órákor. A zenét Csorba Márton közkedvelt zenekara fogja szolgáltatni. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

Az érsekújvári kath. Nőegyletnek f. hó 2-án az Arany Oroszlán nagytermében rendezett jelmeztelje kitűnően sikerült. A fényesen díszített terem már 10 órákor szinte megtöltötte a meghívott előkelő társaság. Mindenki a már tudott vagy megsejtett jelmezekről beszélt és türelmetlenül várták a jelmezbe öltözött hölgyek érkezését. A karzatról is sok szép kíváncsi fejecske hajol előre. Végre... végre jöttek. Kedves meglepődések, türelmetlen vizsgálódások. Szinte kábító a sok ragyogó szépség. Es mennyi ötlet, mily sok kedves eredetiség! Minden egyes jelmez szinte pazarul szórta a gyönyörűséget. Komlósi bandája meg rákezdett a jó magyar esárdásra és a megkezdett tánc percerél-perere fokozódó jó kedélyben tartott reggelig.

A jelmezes hölgyek névsorát a következőkben adjuk: Bittó Erzsike, harangvirág, Bittó Teréz, rózsakosár, Blahó Etus, pierrette, Brandeis Izabella, arató leány, Dr. Csipkai Andorné, keresztleány, Czárán Dániel, oláh paraszt, Dvihaljy Marian, az éj. Dvihaljy Boske, Piroška, Dubrovay Jánosné, ibolya, Deutsch Rózsá, messenger boy, Gelata Maca, sárga rózsá, Geider Sárka, szaloncukor, Geider Ilonka, ördög, Henter Ida, piperette, Dr. Hüekl Ernőné, pillangó, Hegedüs Kálmán, rózsá, Hell Angela, virágárus leány, Jánossy Valéria, voros dominó, Jókai Mancsi, virág, Jaksics Ilonka, szegfű, Jaksics Judit,

egyiptomi nő, Kovács Sasa, cigányleány, Kopper Jánosné, román nő, Kovács Irén, mexikói nő, Meskó Brigitta, francia pórnő, Fridecky Vilma, hópehely, Mátéffy Mancika, magyar leány, Mátéffy Annika, cigányleány, Müller Irén, spanyol cigányleány, Novotny Henrikné, elzászi nő, Ozorai Maci, hajnalka, Prudovits Odönné, cigány nő, Spáczai Hermin, játék, Szabó Margit, ördög, Szigeti Mariska, repülőgép, Szénássy Béláné, mártosi népviselet, Tóth Antalné, nefelejt, Tóth Béláné, aratás, Tölössy Jolán, pierette, Welisch Ella, cigarettá, Welisch Malvin, rózsá, Vörösmarty Elekné, szerb nő, Vuskits Józsa, virág, Réti Hilda, szitakötő. — Az est bevétele 1280 korona volt.

A trencsényi polgári magyar társaság január hó 28-án rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a nagy számban egybegyűlt tagok Szalavszky Gyula Trencsén vármegye főispánját a kör díszelnökéül választották meg.

Műkedvelői színelőadás. A szakoleai felső leányiskolával kapcsolatban megalakult ifjúsági leányegyesület f. hó 1-én gazdag műsorral bíró műkedvelői színelőadást rendezett, igen szép eredménnyel. Előadásra került Tordai—Grail E-nek „Gyógykuthy Elvira, med. univ. dr.” c. tréfiás felnete s Kines-nek „A szobaleány” c. egyfelvonásos bohózata. A két színmű közti hézagot több népdal és egy tréfiás dialog előadása töltötte ki s az estélyt egy előkép fejezte be. A serdülő korban lévő leányszereplők ügyes és hangulatos előadása végéig kitűnően szórakoztatta s állandó derűs kedélyben tartotta a nagyrészen hölgyekből álló közönséget, mely nem is fukarkodott a jól megérdemelt elismerésben. A fiatal játszókat alaposan kitétek magukért s biztos beszédjük és játékuk az egyesület igazgatójának gondos előkészítéséről és fáradozásáról tett tanúságot. Munkáját nemcsak a jelen voltak teljes elismerése, de jelentékeny erkölcsi és anyagi siker is jutalmazza Örömmel jegyezzük fel a magyar nyelv ápolása érdekében működő kultur-egyesületnek ezen tevékenységét s kívánunk sok-sok hasonló sikert az eddigiekhez!

Az Élet február 11. száma a következő dús tartalommal jelent meg: Ejjeli esata. Izsóf Alajos. — A helyes kritika alapelvei. Zsolnay Oszkár. — Tripolisz blokád alatt. Box. — Tisztálkodók kerestetnek. — Roppant nagy szerelem. (Regény.) Kanizsai Ferenc. — Az angol király indiai szórakozása. — A két hajó. (Költemény.) Harangi László. — Sávoly. Kortsák Jenő. — Az volt a tavasz... (Költemény) — Automaták. — Panu. (Regény.) Aho—Kara. — Irodalomtörténet. Sik — Jézus a gyermekek között. — Mocsai József. Halandó. — Mozgóképek. — Szerkesztői üzenetek.

Biróválasztás Trencsénteplicen. Mult hó 31-én volt a bíróválasztás Teplic községben az alispán és a járási főszolgabíró jelenléte mellett. E választásnál dr. Heinrich Adolf volt fűrdőigazgató nagy szótöbbséggel megválasztott a község bírájává. Ellenjelöltjei voltak Materna Ferenc és Antal Ferenc. Az egyik jelöltnek a választás előtti napon a község polgárai fáklyásmenetet akartak rendezni, melyet azonban a rendőrség betiltott azért, mert arra a rendezők előzetes engedélyt nem kértek.

Nők az iparvállalatokban. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara a következőkre hívja fel az üzemükben nőket foglalkoztató iparvállalatok figyelmét:

Az 1911. évi IX. t. c. végrehajtási utasítása értelmében minden iparos és gyáros, a ki 10-nél több munkást foglalkoztat *folyó évi február hó 28-ig köteles egy munka időrendtartást*, vagy amennyiben munkarendje már van, ennek függelékét az elsőfoku iparhatóságnál bemutatni.

E munkaidőrendtartás a vállalat üzemének minden oly helyiségében, melyben nők alkalmaztatnak, az állam hivatalos nyelvén és az alkalmazott nőmunkások többségének nyelvén kifüggesztendő. A munkaidőrendtartásnak általánosságban a következőket kell tartalmaznia: A gyár nevét, illetve cégét. A gyár székhelyét. Az üzemágot, melyre a rendtartás vonatkozik. A 14. életévüket még be nem töltött, a 14. életévüket már betöltött, de 16 évnél fiatalabb és a 16 évnél idősebb nőmunkásokra nézve külön-külön a munkaidő tartamát. A női alkalmazottaknak járó legalább egy órai déli szünet idejét. Azon női munká-

sokra nézve, kiknek munkaideje a déli szünet leszámításával 10 óránál több, délelőtti és délutáni szünet tartamát. A nő alkalmazottaknak — egyes kivételes esetekről eltekintve — legalább 11 órai megszakítás nélkül tartó éjjeli munkaszünet adandó. Este 10 órától reggel 5 óráig nőket foglalkoztatni tilos. Részletesebb felvilágosítás a pozsonyi kereskedelmi és iparkamaránál nyerhető.

Répaszeszgyár alapítása. Egyes fővárosi és vidéki lapokban elterjedt azon hír, hogy egy vágvölgyi gazdákól és egy pénzintézetből álló társaság Galgóczon nagyszabású cukorrépaszeszgyár felállítását tervezi. A gyár évenként 30 ezer hl. szesz égetésére van tervezve. Kívánatos volna, hogy a terv létesüljön, hogy a cukorrépa eladásánál a gazdák kissé függetlenebbé magukat a cukorgyárak kartellje alól.

Nyitra város piaci ártáblázata. Gabona árak (100 kilogrammonként koronákban): Buza 23-50 kor., rozs 20 kor., árpa 20—kor., zab — kor., tengeri 20—kor., tojás (100 drb.) 12 kor. Burgonya (100 kg. koronákban) sárga 14 kor., rózsá 14 kor. Vaj (100 kg. koronákban) I. 320 kor., II. 26 kor. Vágott hus (1 kg.-onként fillérben) marhahus I. 1 kor. 60 fill., II. 1 kor. 52 fill., borjúhus I. 2 kor. 40 fill., II. 1 kor. 88 fill., sertéshus I. 1 kor. 76 fill., II. 1 kor. 68 fill. Birkahus I. 1 kor. 36 fill., II. 1 kor. 28 fill. Előszuliban (100 kg.-onként koronákban) marha I. 95 kor., II. 90 kor.; borjú I. 110 kor., II. 100 kor.; sertés I. 120 kor., II. 110 kor. Takarmányárak (mm. koronákban) ősz szalma 3.—kor., tavaszi szalma 4.—kor., anya széna 6—8 kor., sarjú 5—7 kor., lucerna 6—8 kor.

Hamis ezerkoronások. Pöstyénből jelentik: Verbón és Nagyszombatban hamis ezerkoronások kerültek forgalomba. A verbói postán a Weinberger Testvérek fakeskedő cég egy hivatalnok pénzt akart feladni, amelyek közt egy hamis ezerkoronás volt. A postáskisasszony azonban nem fogadta el a pénzt, hanem visszaadta a hivatalnoknak. Nagyszombatban egy vidéki paraszt egy vas-kereskedésben akart felváltani egy hamis ezrest, a kereskedő azonban felismerte a hamisítást, rendőrt hivatott, aki a bankjegyet lefoglalta és a parasztot letartóztatta. A vizsgálat folyik.

Színház.

Ismét vendégszereplés, ismét Horváth Kálmán. Utóvégre miért ne vendégszerepeljen másodszer is Horváth Kálmán? Az igaz. Miért ne! De miért igen? Bizonyára azért, hogy harmadszor is eljöhessen. Harmadszor u. i. csak úgy lehet az ember vendég, ha előbb másodszer volt. Több értelme nincs vendégszereplésének. A *Lucemburg grófiában*, *Az elvált asszonyban* s a *Csikósbán* játszott — semmi okunk sincs rá, hogy megváltoztassuk multkorú vélekedésünket: — hiba és szépség nélkül. Csütörtökön *A madarásban* kellett volna fellépnie, de berekedt; Radványi játszotta helyette az Adám madarászt, határozottan nagyobb kedvvel, jobban, nagyobb színnel, mint a mult pénteken. A közönség szinte tüntető szíveséggel tapsolt. Ez a kitűnő énekes nagyon megérdemli ezeket a minden este megújuló, bőven kijáró tapsokat; mi csak gróf-szerepeivel meg monoklijával nem vagyunk kibékülve; ezek nem neki való dolgok. Egyáltalán fellépés, mozdulat nem a legerősebb oldala. (A szezon vége felé talán már szabad ilyen „aproságokkal” is akadékoskodni.) Ilyes formán vagyunk a tiszta, esengő hangú tenoristával, *Antallal* is. Kellemes, kissé fátyolos hangja, tiszta, pontos kiejtése, éneklése előkelőbb színpadon is sikert biztosítanak neki, de nem tud a színpadon — járni. *Havasi* Szidi némelykor félreérti a tapsot s megismétli „dalát.” *A csikós* három részeg asszonya gyalázatos volt. Más szó nincs rá. Az ember azt hitte, hogy suta purimos maskarák tévedtek a színpadra az utcáról. Nagyon blamálták a rendezőt. *A Libomfi* sikerült eddig talán legjobban a vigjáték előadások közül. A remekbe szőtt, bogozott mese, Czákó, Timár, Szathmáry, Fátyol játéka lekötötte azok figyelmét is, akik éppen nem rajonganak a régi vigjátékokért.

A színház kiesése, szükhelye miatt gyakran hallhatunk kifakadásokat, de nem

gondoljuk meg, hogy a szűk és kevés helyvel bíró színházunkat még szűkebbé magunk teszszük. Ha valaki az erkélyről, vagy a páholyból figyelmesen lenéz a nézőtérre, önkénytelen mosolyogni kénytelen, mert az ülőhelyek közönségét a sok kabát és egyéb ruhák miatt látni alig, csak sejteni lehet. Ez kettős sőt talán három okból is kifogásolható. Először is tűzrendészeti szempontból szabályellenes és életveszélyes, másodsor a szomszédokra kellemetlen, esetleg a közepen ülők kijárását megnehezíti, harmadsor pedig mit szól mindezekhez a ruhatárosnő, kinek a ruhatár képezi fizetésének egyik számbavehető részét. Eltekintve a két utóbbi mellékoktól, az első fontos ok megkövetelheti, hogy tartózkodjunk attól ami úgy magunk, mint másokra végzetessé válhat. Ezen okok figyelembe vételét ajánljuk az illetékes köröknek.

Telefon.

P. A. Nyitraujlak. Lejárt 1911. jún. 30.
M. I. Nyitrakoros. Ahogy jelezni tetszett.
Szent Ferenczendi zárdá Szakolca. 1913. április 1-ig.

Tkp. Nyitrazámokréth. A zárszámadásokat már csak a jövő számban hozhatjuk.

Hirdetmény.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete ez évi rendes közgyűlését folyó évi március hó 10-én délelőtt 10 órakor tartja meg Budapesten, az intézet saját házában, V., Géza-u. 2. sz. a.

NAPIREND:

1. Az évi üzleteredményről szóló igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés tárgyalása.
 2. A zárszámadások felülvizsgálása és az évi mérleg megállapítása.
 3. A tiszta jövedelemről való rendelkezés.
 4. A kilépés folytán megüresedett három igazgatótagsági hely betöltése.
 5. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása és díjazásának megállapítása.
 6. Esetleges egyéb indítványok.
- Az alapszabályok 27. §-a szerint az intézeti adósok is tagjai lévén az intézetnek, magukat a közgyűlésen az alapszabályok 28. §-a értelmében törvényhatóságoként tartott gyűlésükön választott meghatalmazottjaik által képviselhetik s záloglevélkölesőneik együttes összegének minden 500,000 K-ja után egy-egy képviselőt választhatnak, azonban kizárólag csak az intézeti tagok köréből.

Felhívjuk ennél fogva Nyitra megye területén lakó intézeti adósok, hogy amennyiben magukat a fentjelzett napon tartandó rendes közgyűlésen képviseltetni óhajtják, az általuk összesen felvett 1,500,000 K-nyi záloglevélkölesőn után 3 képviselő megválasztása céljából Dr. Mérey Tibor Tóth Vilmos-utca 27. szám alatt Nyitrán irodájában **1912. évi február 15-én csütörtökön d. e. fél 10 órakor** tartandó választógyűlésen megjelenni s részvételi jogosultságuk igazolására fizetési könyvüket magukkal hozni sziveskedjenek.

Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete.

32. 1-1. (Utányomás nem díjaztatik.)

Meghívó.

A nyitrazámokréthi vidéki takarékpénztár 1912. évi február 27-én, illetőleg az alapszabályok 16. §-a értelmében 1912. márc. 14-én, **délután 3 órakor** saját házában

rendes évi közgyűlését

megtartandja, melyre a t. e. részvényes urak tisztelettel meghívotnak.

Tanácskozás tárgyai:

1. Közgyűlési elnök és a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése az 1911. évről.

3. Az 1911. évi összeforgalom, valamint vagyoni és teher kimutatása, az 1911. évből nyert tiszta jövedelemnek az alapszabályok 68. § értelmében eszközrendő felosztása, az osztalék megállapítása és a felmentvény feletti határozathozatal.

4. Az alapszabályok 23, 27, 29, 31, 34, 35, 36, 41, 47, 48, 58, 68. §-inak módosítása.

5. A tanácskozási rend 4-ik pontja alatt tárgyalt s egyrészt már módosított alapszabályok, másrészt pedig az alapszabályok 29-ik §-a értelmében az igazgatóságból fordá szerint kisorsolt 4, továbbá a lemondott Kadarász Gusztáv igazg. tag helyébe 1, s így jelenleg összesen 5 új igazg. tagnak megválasztása.

6. Esetleges indítványok.

Figyelmeztetés. Azon t. részvényes urak, kik a közgyűlésen szavazati jogot gyakorolni, vagy pedig a tanácskozásba befolyjni óhajtának, tartoznak részvényeiket a hozzátartozó szelvényeikkel együtt az alapszabályok 19. §-a értelmében a közgyűlés megkezdése előtt vagy az intézet pénztáránál, vagy pedig a Privigyei Takarékpénztár R.T.-nél Privigyén, ugyanezen célból letétbe helyezett részvényekről kiállított bizonylat elismervény mellett letenni.

Nyitrazámokréth, 1912. január 30.

33. 1-1.

Az igazgatóság.

Több kiállítási eredménnyel kitüntetve!

JUHARI KÁROLY
TEMPLOMFESTŐ ÉS OLTÁRÉPÍTŐ
NYITRA, ERZSÉBET-ÚT II

Ajánlja magát a Föt. Clérus b. figyelmébe mindennemű templom diszitési és felszerelési munkálatokra. Ugyanott a legfinomabb kivitelű fából faragott és öntvény szobrok kaphatók.

1911. évben végzett munkák:
Alistál, templom festése és új szobrák
Veszprém, szt. Ferenc-r. templom teljes ujtása
Privigye, plelánia templom festése
Vagymedence templom új festése
Nagyudvar " " "
Frivaldnás " " "
Nyitra, szt. Vince-zárdai templom teljes ujtása
Kistapolcsány, temp. teljes ujtása.

További s ives pártfogásért alázattal esedez:
Juhari Károly.

17. 3-12.

A legjutányosabb árak!

WEIGL ANTAL
PAPI- ÉS POLGÁRI RUHAKÉSZÍTŐ
NYITRÁN, MEGYEHÁZ-UTCA.

Ajánlja dús raktárát angol és hazai gyártású szövetekből és mindennemű **szőrmékből.**

Készít úgy egyházi mint világi urak részére őszi és tavaszi **felöltőket,** téli és nyári idényre divatos **öltönyöket,** továbbá: **reverendákat, címádákat, biretumokat, mucetumokat, bundákat** stb. izlésesen, pontosan és a legjutányosabb árakon.

Vidéki rendeléseket pontosan és a lehető leggyorsabban eszközöl.

15. 4-62.

Meghívó.

A Privigyei Gazdasági Bank r.-t. 1912. évi február hó 17-én délelőtt 10 órakor saját helyiségében

VI. évi rendes közgyűlését

megtartja, melyre a t. e. részvényesek meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1911. évről.
2. Az 1911. évi zárszámadások és a mérleg tárgyalása s az 1911. évből nyert tiszta jövedelemnek az alapszabályok 23. §-a értelmében eszközrendő felosztása, a felmentvény megadása az igazgatóságnak valamint a felügyelő-bizottságnak.
3. Igazgatósági valamint felügyelő-bizottsági tagok választása.
4. Az alapszabályok 4., 12., 18. f) és 21. §-ának módosítása.
5. Az alapszabályok 11-ik §-a szerint netán terjesztendő indítványok.

Az igazgatóság.

Figyelmeztetés! Az alapszabályok 12. §-a értelmében a t. e. részvényesek csak akkor élhetnek szavazati jogukkal, ha részvényeiket a közgyűlés megtartása előtt a társaság pénztárába elismervény mellett letéteményezik.

Az évi jelentés, valamint az eredeti mérleg a „Gazdasági Bank” helyiségében a hivatalos órák alatt a t. e. részvényesek által megtekinthető.

Mérleg-számla.

VAGYON:

Pénzkészlet:		
Készpénzben	36111-54	
O. M. B. giró számláján	1014-54	
Postatakarék cheque számláján	117-66	37243-74
Váltó tércia:		
Tércia váltók	824453-64	
Jelzálogilag biztosított váltók	212130-—	1036583-64
Jelzálog kölesőnök		418683-89
Értékpapír tércia		20910-—
Adósok folyószámlán:		
Követelések pénzüzeteknél	8151-30	
Követelések jelzálogilag biztosítva	29688-56	
Követelések értékpapír fedezettel	6505-69	44345-55
Leltár		200-—
		1557966-82

TEHER:

Részvénytőke	200000-—
Tartalékalap*	44120-90
Takarékbetétek	1154212-89
Visszleszámitolás	106236-—
Atmeneti kamatok egyenlege	21258-—
Hátralékos tőke kamatadó	2250-51
Fel nem vett osztalék	208-50
Nyeresség	29680-02
	1557966-82

Nyeresség- és veszteség-számla.

TARTOZIK:

Tőkesített betét kamatok	42706-93
Kifizetett betét kamatok	1337-70
Visszleszámitolási kamatok	3435-30
Tartalékalap kamata	2100-—
Tőkekamat adó	4404-45
Adó és illetékek	4244-47
Tisztviselői fizetések	5939-96
Üzleti költség és lakbér	2442-43
Leírás váltóból és leltárból	1604-—
Nyeresség	29680-02
	103895-26

KÖVETEL:

Kamatok és díjak	103845-26
Értékpapír kamat	50-—
	103895-26

Privigye, 1911. december 31-én.

Moser Tivadar s. k. **Bresztyenszky Kálmán** s. k.
 elnök. vezérigazgató.

Luprich Tamás s. k. **Wunder Lajos** s. k.
 pénztárnok. könyvelő.

Jelen mérleg, nyereség- és veszteség-számlát megvizsgáltuk a felvett leltárakkal és a könyvekkel meg egyezőnek és helyesnek találtuk.

Bossányi József s. k. **Perényi József** s. k.
 t. b. tag. elnök.

Hayek Vince s. k. **Rohács Ferenc** s. k.
 t. b. tag. t. b. tag.

(30 1-1) **Trgyina József** s. k.
 t. b. tag.

NYITRAI HITELBANK.

Van szerencsénk t. részvényeseinket a folyó évi február hó 11-én délelőtt 11 órakor intézeti székházunkban tartandó

XXXIX. rendes közgyűlésre

ezenmel tiszteletteljesen meghívni.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A felügyelő-bizottsági jelentés, évi mérleg előterjesztése és a tiszta jövedelem hovaforrásaira iránti határozathozatal.
3. Felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
4. A szavazatszedő és a hitelesítő-bizottság választása.
5. Az igazgatóság kiegészítése és a felügyelő-bizottság megválasztása.
6. Az alapszabályok 15. §-a értelmében esetleg beérkező indítványok.

Az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések, valamint az azokhoz csatolt 1911. évre vonatkozó mérleg 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében minden beiktatott részvényes által átvehető.

Azon t. e. részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni kívánják, szelvényekkel ellátott részvényeiket a közgyűlés előtt legkésőbb 8 nappal az intézet pénztáránál térítvény mellett letenni tartoznak, mely térítvény belépti jegyül szolgál.

Nyitra, 1912. évi január hó 25-én.

22. 3-3.

Az igazgatóság.

Meghívó.

A szakolcai házi és népipar értékesítő szövetkezet 1912. évi február hó 15-én délután 2 órakor a kath. kör helyiségeiben

I. rendes évzáró közgyűlést tart.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés megnyitása és a hitelesítők megválasztása.
2. Az igazgatóság jelentése, az évzáró számok és mérleg betérjesztése.
3. A felügyelő bizottság jelentése.
4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a fölmentés megadása.
5. A tiszta nyereség fölosztása.
6. Indítványok.

Szakolcán, 1912. évi február hó 6-án.

31. 1-1.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Eladó ház!

Nyitrán Tóth Vilmos-utcában 30-ik számú ház eladó. :: Bővebb felvilágosítás ugyanott a tulajdonosnál.

(29 2-8)

LEGJOBB MINŐSÉGŰ HAZAI GYÁRTMÁNYÚ OKMÁNY, IRÓ ÉS FOGALMI PAPIROK

KAPHATÓK MINDEN JOBB PAPIRKERESKEDÉSBN

Magyar kir. orsz. központi minta pince aszú, szamorodni, csemege és asztali borok; továbbá kitűnő minőségű palack borok nálam kaphatók.

Tokaji aszú	K.	5.-
Tokaji "	"	4.-
Tokaji "	"	3.20
Tokaji szamorodni (édes)	"	3.40
Tokaji " (nem édes)	"	2.-
Neszmélyi bor fehér	K.	1.30
Ermelléki "	"	1.30
Muskotályi "	"	2.-
Leányka "	"	2.-
Szekszárdi vörös	"	1.50
Villányi "	"	1.50

Zobori palack-borok:

1 liter zobori asztali	K.	.90
1 " zobor gyöngye "	"	1.20
1 " zobori rizling "	"	1.30
1 " burgundi vörös "	"	1.40

Üres literes palackot 10 fill. visszaveszek.

Pécs Ede kereskedő és szőlőbirtokos Nyitrán.

89. 41-52.

ÉLŐVIRÁGOK menyasszonyi csokrok és koszorúk :: legelőnyösebben beszerezhetők: Blahut Ádám kertésznél Nyitrán, Hid-utca 14. sz.

Naponta friss szállítmány!!

FODRÁSZÜZLET-ÁTHELYEZÉS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Nyitrán Tóth Vilmos-utca 11-ik szám alatt lévő 10 éve fenálló jó hírnévnek örvendő s a kornak megfelelően higiénikusan berendezett

diszes urí és női fodrász-üzletemet Tóth Vilmos-utca 29. sz. helyeztem át.

Végzek és raktáron tartok mindennemű e szakmába vágó urí és női hajmunkákat, ugymint hajbetétet, frizeteket, frufрукat, loknikat, egész- és félparókákat, hajfonatokat minden színben; továbbá női fésülést a legujabb divat szerint, haj- és szakállfestést; tyukszemvágást jutányos áron.

Veszek vágott és kifésült hajat. Előfizetéseket üzleten kívül is elfogadok. Kihullt hajból fonatokat és egyéb hajmunkákat készítek. Vidéki megrendeléseket pontosan a beküldött hajminta szerint lelkiismeretesen utánvétel mellett eszközölök.

142. 22-52.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel

Gombárik István borbély, urí és női fodrász.

Kitüntette az Orsz. Iparegyesület nagy ezüst érmével és dicsérv oklevelével 1903.

SULGÁN ANDRÁS DIVATCIPÉSZ ÉS BÖRKERESKEDŐ

0000 NYITRÁN, VÁRMEGYEHÁZ-UTCA 7. SZÁM. 0000

Telefon szám: 144.

158. 17-0.

Telefon szám: 144.

A nagyérdemű közönség figyelmét bátor vagyok felhívni az üzletemben kiállított saját készítésű, elsőrendű cipő gyártmányaimra. Dacára a most mindenütt uralkodó drágaságnak, nagyban végzett bevásárlásaim folytán abban a helyzetben vagyok, hogy elsőrendű

férfi divat cipőket 14 kor.-tól 18 koronáig női divat cipőket 12 kor.-tól 18 koronáig

szállíthatok. - A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri,

kiváló tisztelettel **Sulgán András** divatcipész, borkereskedő.